

MEdIES

Μαθητές και αλιείς
ενημερώνονται και
αναλαμβάνουν δράση για τα
θαλάσσια απορρίμματα σε
παράκτιες και αλιευτικές
περιοχές

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Πράξη ενταγμένη στο Ε.Π. Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020 με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5067194.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Θάλασσας και Αλιείας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σχετικά με εμάς

- **Μεσογειακό Γραφείο Πληροφόρησης για το Περιβάλλον, τον Πολιτισμό & την Αειφόρο Ανάπτυξη**
 - Αστική μη κερδοσκοπική εταιρία
 - Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) της Μεσογείου (1995)
 - Έχει 130 μέλη, ΜΚΟ από όλες τις χώρες της Μεσογείου.
 - Αποστολή «η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς και η προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης σε μια ειρηνική Μεσόγειο»
- **Μεσογειακή Εκπαιδευτική Πρωτοβουλία για το Περιβάλλον & την Αειφορία**
 - Διεθνές άτυπο δίκτυο εκπαιδευτικών (2002)
 - Σκοπός του η προώθηση της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ) σε όλα τα επίπεδα
 - Αποστολή «να συμβάλει στην καλλιέργεια του υπεύθυνου, περιβαλλοντικά εγγράμματος, δημοκρατικού και ηθικού παγκόσμιου πολίτη, που αποφασίζει και δρα με βάση τις αξίες της αειφορίας».
 - Δράσεις: Ανάπτυξη εκπαιδευτικών υλικών, Επιμορφώσεις, Πολιτικές για ΕΑΑ

MEdIES

Εκπαιδευτικά Υλικά για το Περιβάλλον

Θυμηθείτε ένα εκπαιδευτικό υλικό το οποίο βρήκατε πολύ χρήσιμο.
Ποια ήταν τα χαρακτηριστικά του; Τι ήταν αυτό που σας ικανοποίησε;

Γράψτε στο chat λέξεις-κλειδιά!

Παραδοχές στο σχεδιασμό του Εκπ. Υλικού

- Λόγω της πρόσφατης Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τα πλαστικά, αλλά και της παγκόσμιας κινητοποίησης, υπάρχει σήμερα **πληθώρα υλικών στο διαδίκτυο**, Ελληνικά και ξενόγλωσσα. Αυτά αξιοποιούνται στο μέγιστο.
- Στόχος μας να δώσουμε κάποια **πρόσφατα, επιστημονικά στοιχεία** σχετικά με τις πηγές, την κατάσταση και τις επιπτώσεις των θαλασσίων απορριμμάτων και ιδιαίτερα των πλαστικών και να προτείνουμε ένα **μενού** δραστηριοτήτων.
- Ο εκπαιδευτικός ως «**συνθέτης**» του τελικού αφηγήματος ειδικά για την περιοχή της Μεσαράς, μαζί με την τάξη του.
- **Χρόνος**: Αρκετές δραστηριότητες «χωρούν» στο 45-λεπτο

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΑΦΟΡΜΗΣΗ

- Η θάλασσα κι εγώ: Μια αμφίδρομη σχέση
- Μια βόλτα σε παραλία, μαρίνα ή λιμάνι
- Το ημερήσιο πλαστικό μου Αποτύπωμα

ΕΡΕΥΝΑ

- Ποιες οι πηγές & οι επιπτώσεις τους;
- Ετικέτες προϊόντων, αυτή η σπαζοκεφαλιά
- Έλεγχος κάδων στο σχολείο
- Συνέντευξη με έναν ψαρά
- Διαχείριση αποβλήτων σκαφών: Επίσκεψη στο Λιμεναρχείο

ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΕΝΑΝ

- Μαζεύω ... τρία ... από την παραλία !
- Έλεγχος στο ντουλάπι: ψάχνοντας εναλλακτικές συσκευασίες
- Πρόκληση: ... ημέρες χωρίς πλαστικό μιας χρήσης
- Αγαπητέ κ. Παραγωγέ...
- Ο κύκλος επιρροής μου

ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΠΟΛΛΟΥΣ

- Σχολική καντίνα χωρίς πλαστικά μιας χρήσης
- Γιορτές χωρίς πλαστικά μιας χρήσης
- Υιοθετούμε την παραλία του χωριού μας
- Συλλέκτες (θαλασσινών) ονείρων
- Δικτυωνόμαστε

ΑΦΟΡΜΗΣΗ

- Η θάλασσα κι εγώ: Μια αμφίδρομη σχέση
- Μια βόλτα σε παραλία, μαρίνα ή λιμάνι
- Το ημερήσιο πλαστικό μου
Αποτύπωμα

Βόλτα σε μια παραλία, λιμάνι ή μαρίνα

ΑΦΟΡΜΗΣΗ

- **Χρόνος:** 45 λεπτά
- **Υλικά:** σημειωματάρια & μολύβια, κινητά ή φωτογραφική μηχανή
Εναλλακτικά: γάντια, σακούλες δύο χρωμάτων (αλιευτικά και μη), ένα μικρό δοχείο κι ένα ή κόσκινο για μικροπλαστικά
- **Στόχος:** να διαπιστώσουν οι μαθητές τη μεγάλη ποσότητα απορριμμάτων που συναντάμε ακόμα και σε φαινομενικά καθαρές παραλίες και να διακρίνουν τα αλιευτικά απορρίμματα.

Γιατί να οργανώσουμε μια δράση στο πεδίο για τα θαλάσσια απορρίμματα στην αρχή ενός project;

Γράψτε εν συντομία στο CHAT

Δράση σε παραλία ως αφόρμηση

- Συνειδητοποίηση της έκτασης του προβλήματος
- «Δυνατή» εμπειρία που θα γεννήσει το ενδιαφέρον
- Κάτι οικείο, κοντινό, που όμως το ερμηνεύουμε αλλιώς
- Το πεδίο προσφέρει πολλαπλά σημεία ενδιαφέροντος & ερμηνείας (π.χ. βιοποικιλότητα, χρήσεις παραλίας, πολεοδομικός ιστός, πρόσβαση, είδη επιχειρήσεων, υποδομές/ κάδοι κ.λπ.)

Top-3

Ποια είναι;

Διαχωρίστε τα
αλιευτικά

Διαχωρίστε όσα
ανακυκλώνονται

Καταγράψτε σε μια μονοσέλιδη
φόρμα (π.χ. HELMEPA)

Καταγράψτε συστηματικά σε μια
εφαρμογή (π.χ. Marine Litter Watch-
190+ κατηγορίες)

Επιστήμη των πολιτών
(Citizen Science)

Βόλτα σε μια παραλία, λιμάνι ή μαρίνα

ΑΦΟΡΜΗΣΗ

Πόσο διατεθειμένος/η είστε να κάνετε αυτήν την δραστηριότητα με τους μαθητές σας;

Σημειώστε στο CHAT από 1 (ελάχιστα) έως 5 (πάρα πολύ)

ΕΡΕΥΝΑ

- Ποιες οι πηγές & οι επιπτώσεις τους;
- Ετικέτες προϊόντων, αυτή η σπαζοκεφαλιά
- Έλεγχος κάδων στο σχολείο
- Συνέντευξη με έναν ψαρά
- Διαχείριση αποβλήτων σκαφών:
Επίσκεψη στο Λιμεναρχείο

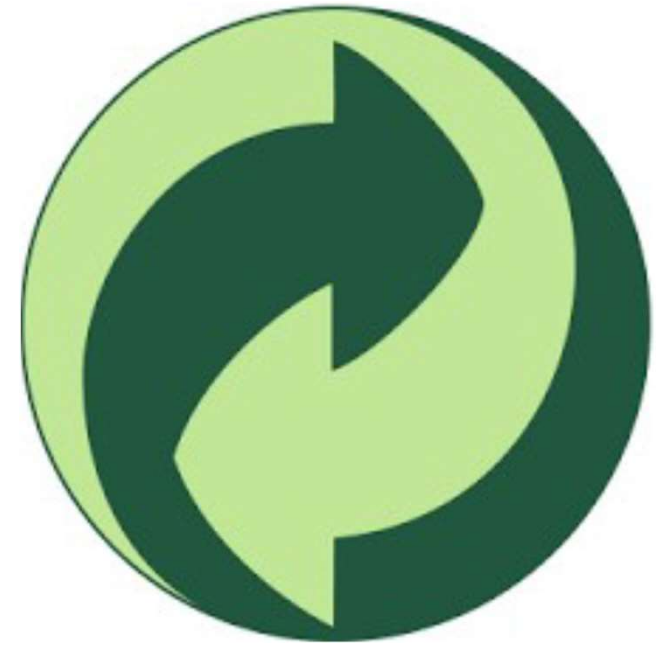

Ετικέτες προϊόντων, αυτή η σπαζοκεφαλιά

- **Χρόνος:** 30 λεπτά
- **Υλικά:** Διάφορες καθαρές συσκευασίες από πλαστικό και άλλα υλικά (αλουμίνιο, γυαλί κ.λπ).
- **Στόχος:** Να αποκωδικοποιήσουν οι μαθητές τα σύνθετα σύμβολα που συναντάμε στις ετικέτες, να εξηγήσουμε περαιτέρω όσα από αυτά σχετίζονται με την ανακύκλωση.

Τι δηλώνει αυτό το σύμβολο στις συσκευασίες;

- Α) Ότι η συσκευασία ανακυκλώνεται
- Β) Ότι ο παραγωγός συμμετέχει σε σύστημα ανακύκλωσης και συνεισφέρει οικονομικά σε αυτό
- Γ) Δεν γνωρίζω

Σημειώστε στο CHAT Α, Β, ή Γ.

Τι δηλώνει το τρίγωνο που σχηματίζεται από τρία βέλη & τον αριθμό 02;

- Α) Ότι το καπάκι ανακυκλώνεται
- Β) Ότι το καπάκι είναι φτιαγμένο από πλαστικό – με κωδικό 02 (HDPE)
- Γ) Δεν γνωρίζω

Σημειώστε στο CHAT Α, Β, ή Γ.

ΣΗΜΑΝΣΗ ΓΙΑ ΠΛΑΣΤΙΚΑ

Πολυαιθυλένιο
για μπουκάλια νερού,
αναψυκτικών κ.λπ.
Ανακυκλώνεται εύκολα.

Υψηλής πυκνότητας πολυαιθυλένιο.
Για συσκευασίες καθαριστικών, χυμών
& κοντρές σακούλες απορριμμάτων.
Ανακυκλώνεται εύκολα.

Πολυβινυλοχλωρίδιο για καλώδια
και σωληνώσεις. Ανακυκλώνεται
πιο δύσκολα από τα υπόλοιπα ενώ
εάν καεί απελευθερώνει τοξικές ουσίες.

Χαμηλής πυκνότητας πολυαιθυλένιο,
για λεπτές σακούλες τροφίμων,
σούπερ-μάρκετ και καταστημάτων.
Ανακυκλώνεται.

Πολυπροπυλένιο για δοχεία σαλτσών
& έτοιμων γευμάτων, ιατρικά σκευάσματα,
καπάκια. Ανακυκλώνεται εύκολα.

Πολυστυρένιο
σε πλαστικά είδη μίας χρήσης.
Ανακυκλώνεται δύσκολα.

Πολυστρωματικά πλαστικά
που δεν κατατάσσονται
στις παραπάνω κατηγορίες.
Συνήθως δύσκολα ανακυκλώνονται.

ΚΟΚΚΙΝΟ Πολύ δύσκολα
ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ Συνήθως δύσκολα ανακυκλώνονται
ΠΡΑΣΙΝΟ Συνήθως εύκολα

Περί ετικετών & συμβόλων

- Τα συνήθη πλαστικά: 1-7 (7: ΛΟΙΠΑ)
- ΔΕΝ ανακυκλώνονται εύκολα όλοι οι κωδικοί. Ελάτε σε επαφή με τον ΔΕΔΙΣΑ όπου καταλήγουν τα ανακυκλώσιμα από τη Μεσαρά.
- Οι συσκευασίες πρέπει να είναι καθαρές από υπολείμματα.
- Πολύ-στρωματικά υλικά (π.χ. πατατάκια, ποτήρια καφέ κ.ά) Δεν ανακυκλώνονται.
- Η νέα νομοθεσία για τα πλαστικά θα απλοποιήσει και τις ετικέτες των προϊόντων ώστε να διευκολύνονται οι καταναλωτές .

ΕΡΕΥΝΑ

Ετικέτες προϊόντων, αυτή η σπαζοκεφαλιά

Πόσο διατεθειμένος/η είστε να κάνετε αυτήν την δραστηριότητα με τους μαθητές σας;

Σημειώστε στο CHAT από 1 (ελάχιστα) έως 5 (πάρα πολύ)

ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΕΝΑΝ

- Μαζεύω ... τρία ... από την παραλία !
- Έλεγχος στο ντουλάπι: ψάχνοντας εναλλακτικές συσκευασίες
- Πρόκληση: ... ημέρες χωρίς πλαστικό μιας χρήσης
- Αγαπητέ κ. Παραγωγέ...
- Ο κύκλος επιρροής μου

Ο κύκλος επιρροής μου ...

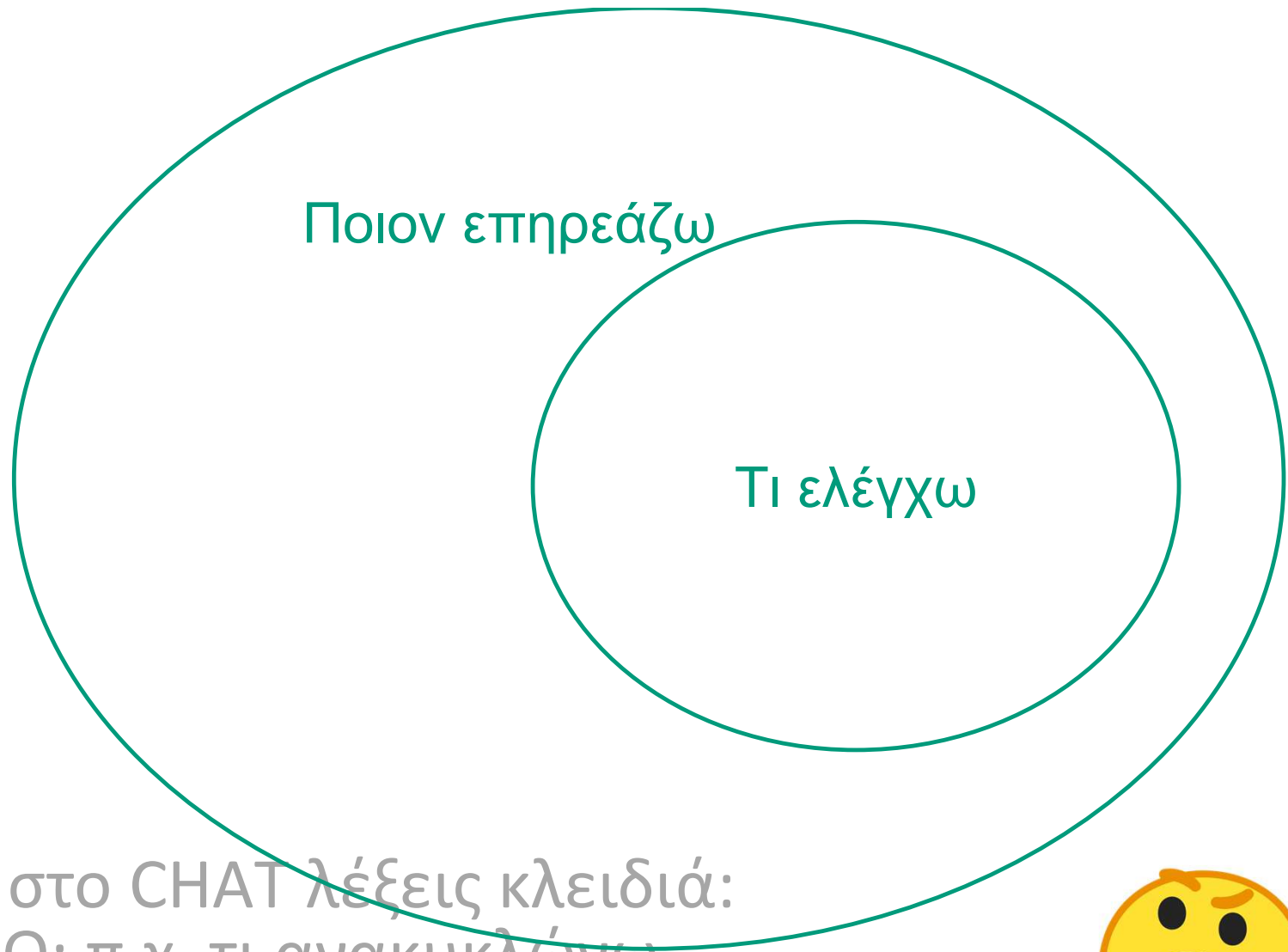
ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΕΝΑΝ

- **Χρόνος:** 45 λεπτά
- **Υλικά:** Σημειωματάρια & στυλό, υπολογιστές με internet
- **Στόχος:** οι μαθητές να κατονομάσουν άτομα στον δικό τους «κύκλο επιρροής» και να σκεφτούν πώς μπορούν να τους παρακινήσουν για σχετική δράση.

Πόσο σημαντικό είναι, πέρα από την ατομική συμπεριφορά, να συζητάμε στον κύκλο μας ζητήματα περιβάλλοντος & αειφορίας;

Σημειώστε στο CHAT από 1 (ελάχιστα) έως 5 (πάρα πολύ).

Σημειώστε στο CHAT λέξεις κλειδιά:

ΤΙ ΕΛΕΓΧΩ: π.χ. τι ανακυκλώνω

ΠΟΙΟΝ ΕΠΗΡΕΑΖΩ: π.χ. συναδέλφους στο γραφείο

Μιλώντας για τα θαλάσσια απορρίμματα

- Οι μαθητές σκέφτονται μια τουλάχιστον «δράση επιρροής» που θα επιδιώξουν σε κάποιον από τον κύκλο τους.
- Πιθανές «δράσεις επιρροής»:
 - Το να συζητάμε απλώς για το θέμα μπορεί να κάνει τη διαφορά,
 - Ιστορούμε τις δικές μας δράσεις / πρωτοβουλίες στο σχολείο,
 - Δίνουμε επιστημονικά ορθά στοιχεία,
 - «Διορθώνουμε» λάθη στον τρόπο που ανακυκλώνουν,
 - Γινόμαστε το παράδειγμα με τις συνήθειες μας.

Σημειώστε στο CHAT ή πάρτε το λόγο:
Γιατί είναι σημαντικό να μοιράζομαι ιδέες σχετικά με την ρύπανση από πλαστικά στον κύκλο επιρροής μου;

Ο κύκλος επιρροής μου ...

ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΕΝΑΝ

Πόσο διατεθειμένος/η είστε να κάνετε αυτήν την δραστηριότητα με τους μαθητές σας;

Σημειώστε στο CHAT από 1 (ελάχιστα) έως 5 (πάρα πολύ)

ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΠΟΛΛΟΥΣ

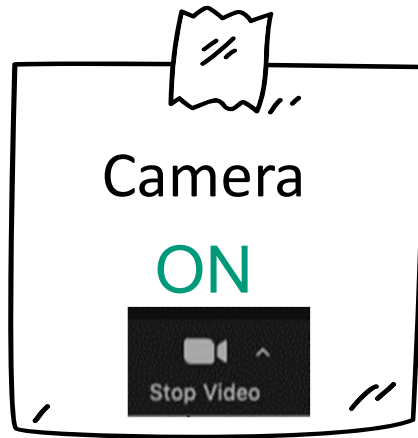
- Σχολική καντίνα χωρίς πλαστικά μιας χρήσης
- Γιορτές χωρίς πλαστικά μιας χρήσης
- Υιοθετούμε την παραλία του χωριού μας
- Συλλέκτες (θαλασσινών) ονείρων
- Δικτυωνόμαστε

Συλλέκτες ονείρων

- **Χρόνος:** Τουλάχιστον 3 συναντήσεις (προετοιμασία – συνεντεύξεις – μοντάζ)
- **Υλικά:** σημειωματάρια , internet, κινητό ή κάμερα με μικρόφωνο
- **Σκοπός** οι μαθητές να βιντεοσκοπήσουν τα 'όνειρα' των κατοίκων της περιοχής τους σχετικά με την θάλασσα και την παραλία τους. Μέσω της βιντεοσκοπήσης οι μαθητές αναλογίζονται και τα δικά τους όνειρα για τον τόπο τους.

A) Ερώτηση: *Για εμένα θάλασσα σημαίνει...*

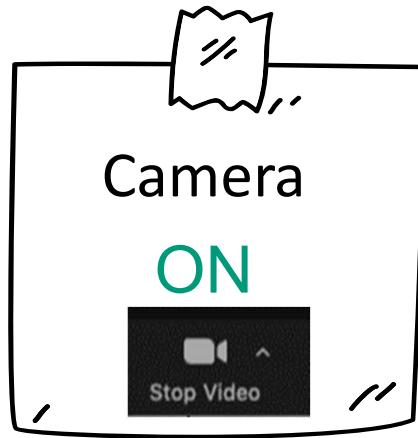
Σκεφτείτε για 1 λεπτό τι σημαίνει για εσάς.

Ανοίξτε την κάμερα και πάρτε το λόγο.

Με μια-δύο προτάσεις ή λέξεις συμπληρώστε τη φράση
«Για εμένα θάλασσα σημαίνει...»

B) Ερώτηση: *Είμαι υπεύθυνος/η για την θάλασσα με το να...*

Σκεφτείτε για 1 λεπτό ποια η σχέση σας με τη θάλασσα και τι κάνετε για να παραμείνει καθαρή.

Ανοίξτε την κάμερα και πάρτε το λόγο.

Με μια-δύο προτάσεις συμπληρώστε τη φράση
«Είμαι υπεύθυνος/η για την θάλασσα με το να...»

Συλλέκτες ονείρων

Προετοιμασία

- Λίγες κοινές ερωτήσεις προς όλους, π.χ.:
 - A) Για μένα θάλασσα σημαίνει ...
 - B) Το όνειρό μου για την παραλία του χωριού μου είναι ...
 - Γ) Είναι απολύτως αναγκαίο για το μέλλον να...
 - Δ) Είμαι υπεύθυνος/η για την θάλασσα με το να ...
- Διαφορετικοί επαγγελματίες π.χ. ξενοδόχοι, μαγαζάτορες, ψαράδες, δύτες, δάσκαλοι, δήμαρχος κ.λπ.

Βιντεοσκόπηση

- Προσοχή στο κάδρο.
- Προσοχή στον ήχο.
- Ακούμε με σεβασμό όλες τις απόψεις και προβληματιζόμαστε πάνω σε αυτές, ακόμη κι αν δεν μας αρέσουν.

Μετά

- Μοντάζ ανά ερώτηση / θεματική
- Βίντεο μικρής διάρκειας με δυνατά μηνύματα.
- Που θα το προβάλουμε;
- Το να δηλώνουν κάτι on-camera μπορεί να ενισχύσει την συνειδητοποίηση τόσο στους ερωτώμενους όσο και στους μαθητές.
- Μερικές φορές απλές ιδέες οδηγούν σε μεγάλα όνειρα.

Συλλέκτες ονείρων

ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ
ΠΟΛΟΥΣ

Πόσο διατεθειμένος/η είστε να κάνετε αυτήν την δραστηριότητα με τους μαθητές σας;

Σημειώστε στο CHAT από 1 (ελάχιστα) έως 5 (πάρα πολύ)

Παραδοχές στην προσέγγιση

- **Σύνδεση / Δικτύωση** με τις υπάρχουσες πρωτοβουλίες & εκπαιδευτικά υλικά.
- **Η μεγάλη εικόνα:** Πώς τα ζητήματα που μελετάμε σε τοπικό επίπεδο συνδέονται με ευρύτερα πλαίσια; (Πράσινη Συμφωνία ΕΕ, Παγκόσμιοι Στόχοι, Κυκλική Οικονομία, Κλιματική Αλλαγή)
- **Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη:** Μαθητοκενρική, Διερευνητική, Κριτική, Αναστοχαστική, Σύνδεση τοπικού με το παγκόσμιο, τρίπτυχο: μάθε-νιώσε-δράσε, Δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα, Ενεργός πολίτης
- **Οι μη συνήθεις ύποπτοι:** Εκπαιδευτικοί & μαθητές, Δήμοι, ΜΚΟ αλλά και επαγγελματίες τουρισμού & ψαράδες, καλλιτέχνες, γεωργοί, κλπ.
- **Πιλοτική δράση** «ψαρεύοντας απορρίμματα». Ποια τα μαθήματα;
- **Συνδιαμορφωτές:** Ψαράδες και επαγγελματίες τουρισμού λειτουργούν ως ειδικοί, ως πηγές γνώσης και συνδιαμορφωτές των λύσεων που θα προταθούν.

Μ Ε Σ Α Ρ Α

Υπάρχει κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που θεωρείτε σημαντικό να μην παραλειφθεί στο εκπαιδευτικό υλικό για τα θαλάσσια απορρίμματα για την περιοχή σας;

Στείλτε μας: info@medies.net

Αξιολόγηση σε 3 λεπτά!

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων!

- Σε παρακαλούμε να απαντήσεις με ειλικρίνεια σε 4 σύντομες ερωτήσεις αξιολόγησης σχετικά με το διαδικτυακό Σεμινάριο Εκπαιδευτικών: Σκουπίδια στην Απόψη – Μεσαρά
- <https://forms.gle/g695Hmwx5mcK2Bmy5>

Επικοινωνία

- <https://medies.net/skoupidia-ston-afro-malevizi/>
- Ηρώ Αλάμπη MIO-ECSDE / MEDIES
(alampei@mio-ecsde.org, info@medies.net)
- Άννα Μαυρογιάννη, Δημήτρης Μαυρογιάννης, εκ μέρους της ΟΙΚΟΜ

Πράξη ενταγμένη στο Ε.Π. Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020 με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5067194. Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

